

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201028
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5320201028.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členiek JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci navrhovateľky: J. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. I. XXX, XXX XX S. I., zastúpená JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., advokátom so sídlom Mierová 1725, 022 01 Čadca, IČO: 33 916 071 proti druhému manželovi: W. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX, XXX XX D., zastúpený JUDr. Lilianou Smieškovou Kazerooni, advokátkou so sídlom Jozefa Vuruma 116/8, 010 01 Žilina, IČO: 53 356 811, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu C. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. I. XXX, XXX XX S. I., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, na čas po rozvode, v konaní o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 14P/25/2020-145 zo dňa 28. septembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 14P/25/2020-145 zo dňa 28. septembra 2020 vo výrokoch II., III., V. a VI. potvrdzuje.

Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 14P/25/2020-145 zo dňa 28. septembra 2020 vo výroku IV. mení tak, že otec je povinný na čas po rozvode manželstva prispievať na výživu maloletej aj vo forme tvorby úspor sumou 20,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to na osobitný účet maloletej C., zriadený na tento účel matkou.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania.

Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 14P/25/2020-145 zo dňa 28. septembra 2020 vo výroku I. ostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 14P/25/2020-145 zo dňa 28. septembra 2020 rozviedol manželstvo účastníkov J. T. (ďalej tiež „matka“) a W. T. (ďalej tiež „otec“), uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v S. I., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu S. I., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom X (výrok I.). Maloletú C. T. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok (výrok II.). Otcovi maloletej uložil povinnosť na čas po rozvode manželstva prispievať na výživu maloletej C. sumou 200,- eur mesačne, a to vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (výrok III.). a tiež aj vo forme tvorby úspor sumou 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to na účet maloletého dieťaťa (výrok IV.). Matke uložil povinnosť zriadiť do 7 dní od doručenia rozhodnutia osobitný účet pre maloleté dieťa a do 7 dní od zriadenia tohto účtu oznámiť otcovi číslo účtu, ako aj zaslať druhopis zmluvy o zriadení účtu v príslušnom peňažnom ústave (výrok V.). Styk otca s maloletou C. upravil tak, že sa bude uskutočňovať po vzájomnej dohode rodičov s tým, že matka je oprávnená byť prítomná počas

realizácie styku otca s maloletou (výrok VI.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok VII.).

2. Rozsudok odôvodnil tým, že návrhom doručeným mu dňa 27.03.2020 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva účastníkov.

3. Uviedla, že manželstvo bolo spočiatku dobré, pričom sa ale s manželom hádali, pretože mali iné názory na rodinu, vieru, svetonázor a výchovu maloletého dieťaťa. Prvé vážne problémy začali po tom, čo zistila, že manžel si píše s inou ženou cez internet. Rozvrat ich manželstva spôsobilo najmä to, že rodičia manžela ju neprijali do rodiny. Po tom, čo sa dozvedeli, že je tehotná, ju rodičia manžela nútili ísť na potrat, čo ona ale odmietla, a preto neskôr neprijali ani ich dcéru do rodiny. Pokiaľ ide o úpravu pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode navrhovateľka žiadala maloletú zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otcovi uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 250,- eur mesačne. Navrhla tiež konkrétnu úpravu styku otca s maloletou.

4. Manžel vo vyjadrení k návrhu uviedol, že súhlasí s podaným návrhom o rozvod manželstva, avšak nie z dôvodov, ktoré uvádza navrhovateľka. Ona je tá, ktorá si nenašla cestu k jeho rodičom. Jeho rodičia ju nenútili ísť na potrat, klame. Hlavným dôvodom rozvratu ich manželstva je najmä tá skutočnosť, že ona na neho vyvíjala psychicky nátlak, a to tak, že mu zakazovala kontaktovať vlastných rodičov, ako aj celú rodinu, vyčítala mu, že sa nevie postarať o rodinu, nenosí domov a do domácností peniaze, pričom všetky náklady a výdavky hradil výlučne zo svojho príjmu, keďže pracuje ako živnostník. Nátlak a neskôr aj vzájomne nezhody vyústili jeho odchodom zo spoločnej domácnosti. Súhlasil, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. V úprave styku navrhol uzavretie rodičovskej dohody. Po odchode zo spoločnej domácnosti matke posielal 100,- eur mesačne, a robí nákupy vrátane oblečenia vo výške 30,- až 40,- eur. Je ochotný prispievať na výživu maloletej sumou 130,- eur mesačne.

5. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie výsluchom manželov, oboznámením listinných dôkazov týkajúcich sa najmä príjmov a výdavkov účastníkov. Pri rozhodovaní aplikoval ust. § 22, § 23 ods. 1 až 3, 24 ods. 1 a 3 až 5, § 25 ods. 1, 2 a 4, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „ZoR“).

6. Konštatujúc naplnenie podmienok podľa ust. § 23 ods. 1 ZoR súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol. Vyšiel z toho, že manželské spolužitie účastníkov spoločnosťou požadované znaky nenapĺňa. Pri zisťovaní príčin rozvratu manželstva účastníkov zistil, že k narušeniu ich vzájomných vzťahov došlo z dôvodu, že manželia majú rozdielnu predstavu o rodinnom živote a o spoločne trávenom čase. Navrhovateľka sa cítila zanedbávaná, manžel jej s ničím nepomáhal a manžel zasa cítil prílišný tlak z jej strany. Za hlavnú príčinu rozvratu vzťahov však súd prvej inštancie považoval skutočnosť, že manžel vstupoval do manželstva z nesprávnych dôvodov (ženil sa z dôvodu, že otec navrhovateľky na neho vyvíjal podľa jeho názoru nátlak), nebol ešte pripravený na manželstvo a po opustení spoločnej domácnosti nevyvaložil úsilie na záchranu vzťahu, ale začal komunikovať s inými ženami. Zároveň si manželia nenašli ani cestu k rodine toho druhého manžela, čo bolo u navrhovateľky prirodzené, keďže jej svokrovci chceli, aby išla na potrat (manžel síce uvedené na začiatku poprel, však počas jeho výsluchu dňa 09.09.2020 uvedené vyšlo najavo) a manželov svokor na neho vyvíjal nátlak ohľadom vnučky (platenie alimentov, priezvisko maloletej). Manželia od marca 2020 nežijú v spoločnej domácnosti. Napokon súd prvej inštancie konštatoval, že rozvodom manželstva nebudú poškodené ani záujmy maloletej C., nakoľko ani doterajšia situácia medzi manželmi nespĺňala podmienky prirodzeného rodinného prostredia.

7. Pokiaľ ide o úpravu pomerov manželov k maloletej C. na čas po rozvode, súd prvej inštancie s odkazom na to, že v starostlivosti matky neboli zistené nedostatky, za súhlasu otca, zveril na čas po rozvode manželstva maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

8. Vo vzťahu k rozhodovaniu o výške vyživovacej povinnosti otca voči maloletej C. na čas po rozvode manželstva súd prvej inštancie prihliadol na skutočnosť, že maloletá má zdravotné problémy s nohami a zvýšený hypertonus, navštevuje neurológa, v minulosti navštevovali rehabilitácie v súkromnom zariadení a neskôr v zariadení v Čadci, hradené zo zdravotného poistenia, ktoré však boli v rámci opatrení súvisiacich s pandemickou situáciou zrušené. Matka by chcela v rehabilitáciách znovu pokračovať, je k nim však potrebné mať nové posúdenie od neurológa. Celkové mesačné výdavky na maloletú matka uviedla v sume 580,- eur, zahrňujúce výdavky súvisiace so zdravotným stavom maloletej, s jej stravovaním, ošatením, hygienou, sporením a rehabilitáciami. S uvedenou sumou sa súd prvej inštancie nestotožnil, pričom odôvodnené mesačné výdavky na maloletú ustálil sumou 266,- eur (mesačne v členení: na stravu v sume 100,- eur, na plienky v sume 40,- eur, na vlhčené obrúsky v sume 7,- eur, na masť Bepanthen v sume 24,- eur, na detskú kozmetiku v sume 10,- eur, na lieky v sume 25,- eur, na

hračky v sume 10,- eur, na oblečenie a obuv v sume 50,- eur, nakoľko maloletá potrebuje ortopedickú obuv,). Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletej prihladal na majetkové pomery matky, ktorá je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok v sume 270,- eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 23,- eur mesačne. Ďalej má mesačné výdavky za nájom vo výške 150,- eur, za elektrinu vo výške 24,- eur, za plyn vo výške 24,- eur, za koncesionárske poplatky vo výške 5,- eur, za internet vo výške 10,- eur, za vodné a stočné vo výške 10,- eur, za mobil vo výške 10,- eur a na sporenie vo výške 50,- eur. Finančne jej pomáhajú aj jej rodičia, ktorí jej požičiavajú aj auto, na ktorom chodí na nákupy, na rehabilitácie, za právny zástupcom alebo na výlety s maloletou, pričom na pohonné hmoty minie mesačne cca 40,- až 50,- eur. Súd prvej inštancie zohľadnil výdavky na pohonné hmoty vo výške 10,- eur mesačne, keďže rehabilitácie v čase jeho rozhodovania neprebíhali, na nákupy chodí matka dvakrát do mesiaca a prípadná návšteva právneho zástupcu, či výlet s maloletou nemôže predstavovať až taký náklad. Výdavky matky na stravu súd ustálil sumou 150,- eur mesačne a výdavky na hygienické potreby sumou 20,- eur mesačne. Na zváženie bolo podľa názoru súdu prvej inštancie v danej situácii zariadiť si u matky iné (lacnejšie) bývanie, či zvážiť sporenie v mesačnej výške 50,- eur.

9. Súd prvej inštancie pri zisťovaní príjmových a majetkových pomerov otca vychádzal z toho, že otec je živnostník v oblasti poskytovania zväračských prác. Otec uviedol, že do júna 2020 pracoval na Slovensku, s príjmom približne 1.200,- eur mesačne, od júla 2020 v Nemecku s mesačným príjmom cca 1.500,- - 1.600,- eur v hrubom. V Nemecku nepracuje ako zvärač, aj keď má zväračské oprávnenie, ale vykonáva menej kvalifikované práce, na základe čoho súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z potenciality príjmov otca, a to v sume 1.350,- až 2.000,- eur (vychádzal z ponuky na webovom portáli www.profesia.sk na pozíciu zvärač v Berlíne s ponúkaným platom 18,59 eur / hod brutto). Mesačné výdavky otca zohľadnil nasledovne: na odvody spolu v sume 243,- eur (ktoré odráta z jeho hrubého príjmu), na mobil v sume 41,- eur, na cestovanie v sume 200,- eur, na stravu v sume 150,- eur, na montérky v sume 10,- eur, na rukavice v sume 21,- eur, na zväračské pomôcky v sume 5,- eur, na oblečenie v sume 20,- eur, na obuv v sume 20,- eur, na bývanie v sume 100,- eur, na lieky na splátky za auto v sume 3,- eur, na sporenie 20,- eur, na kozmetiku 20,- eur a čistiace prostriedky 20,- eur. Ako ročné výdavky súd prvej inštancie akceptoval poistné za povinné zákonné poistenie vo výške 2 231,73 eur a poplatok za STK v sume 7,50 eur raz za 2 roky. S autom súvisia aj výdavky na jeho prípadnú opravu a údržbu. Otec maloletej založil poistenie so šetrením, kde mesačná platba predstavuje sumu 21,76 eur. Súd prvej inštancie u otca neakceptoval splátky pôžičky, ktorá mu mala byť poskytnutá od jeho otca (starého otca maloletej) v sume 400,- eur, keďže vyjadril o pochybnosti týchto platbách, pričom aj v prípade pravdivosti týchto tvrdení otca, mal za to, že otec sa mohol dohodnúť na splátkach tejto pôžičky v nižšej výške, alebo na prechodnom nesplácaní tohto dlhu.

10. Súhrnom uvedeného súd prvej inštancie určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej na čas po rozvode vo výške 200,- eur. Taktu určené výživné malo zodpovedať odôvodneným potrebám maloletej vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca. Určená suma zohľadňuje aj skutočnosť, že výživné má spotrebný charakter, pričom otec sa bude podieľať cca na 3/4-nách výdavkov maloletej, pri zohľadnení útlého veku maloletej, kedy osobná starostlivosť matky je ešte intenzívna.

11. Súd prvej inštancie zároveň zaviazal otca prispievať na výživu maloletej C. aj vo forme tvorby úspor, a to sumou 100,- eur mesačne. Mal za to, že je potrebné zaviazat' otca na tvorbu úspor vzhľadom na to, že jeho majetkové pomery dovoľujú tieto úspory tvoriť, čím je naplnená dikcia ust. § 62 ods. 2 druhá veta ZoR, podľa ktorej má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a ust. § 63 ods. 3 veta prvá ZoR. Preto za odôvodnenú potrebu maloletej považoval aj tvorbu úspor, pričom časť výživného, ktorou budú tvorené úspory, je v súlade s preukázanou výškou mesačného zárobku otca. Jediným kritériom pri stanovovaní výšky výživného určeného na tvorbu úspor sú majetkové pomery povinného rodiča. Cieľom, ktorý bol sledovaný rozhodnutím o tvorbe úspor pre maloletú, bolo poskytnúť, či už povinnému rodičovi, ako i maloletej, určitý stupeň istoty a dostatočnú záruku, že nasporená čiastka bude skutočne použitá na plánovaný účel a nebude zneužitá na účely, ktoré nebudú v konečnom dôsledku skvalitňovať život samotnej maloletej.

12. Nakoľko sa rodičia vedeli na úprave styku otca s maloletou C. na čas po rozvode dohodnúť, tento súd prvej inštancie ponechal na vzájomnú dohodu rodičov s tým, že vzhľadom k veku maloletej je matka oprávnená byť prítomná pri realizácii tohto styku. Maloletá C. je v útlom veku, buduje si citové väzby k blízkym osobám, preto je na otcovi, ako tento čas využije a či si s maloletou vybuduje stabilnú citovú väzbu.

13. S odkazom na ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozhodol súd prvej inštancie tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by bolo priznanie nároku na náhradu trov konania spravodlivé.

14. Proti rozsudku, čo do jeho výrokov III. až V., podal v zákonom určenej lehote odvolanie otec, ktorý sa domáhal zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštalácie a vrátenia veci súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Otec nesúhlasil s výškou uloženej vyživovacej povinnosti voči maloletej. Uviedol, že zo spoločnej domácnosti odišiel z popudu matky, čo bolo aj dôvodom, že odišiel pracovať do zahraničia. Ešte počas spoločného spolužitia hradil všetky výdavky, ako aj náklady na domácnosť vrátane nájmu a energií spojené s prenájmom bytu. Tvrdenia matky prezentované v konaní považoval za zavádzajúce, svoje príjmy v rámci konania riadne zdokladoval a neobstojí hodnotenie, že jeho príjem v Nemecku dosahuje hodnotu 2.000,- eur. V Nemecku si hneď nedokázal nájsť rovnako kvalifikovanú prácu, ako keď pracoval na Slovensku. Súdom prvej inštalácie vyhodnotených mesačných výdavky na maloletú vo výške 266,- eur považoval otec za nadhodnotených. Otec sa vyjadril, že je aj mimo určených výživných ochotný podieľať sa na výžive maloletej aj iným spôsobom. Pokiaľ bol matkou vyzvaný na kúpu plienok resp. mlieka, toto vždy zabezpečil. Problémom je však komunikácia zo strany matky. Otec tiež namietal vyjadril svoje presvedčenie, že matka má aj ďalší príjem, z pomoci svojej matke v kaviarni a v obchode. Súhrnom otec nesúhlasil s výškou určeného bežného výživného, ako s určenou časťou výživného na tvorbu úspor, nakoľko nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť takto vysoké výživné.

16. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že bežné výživné na maloletú je určené vo výške 200,- eur, ďalších 100,- eur je určených na štúdium maloletej a začiatok jej samostatného života, s ktorými môže nakladať len so súhlasom súdu. Nesúhlasila ani s tvrdením otca, že by sa mala presťahovať ku svojim rodičom, a tým by znížila svoje životné náklady, keď jej rodičia vlastnia len malý dom, bez priestorovej možnosti pre ňu a pre maloletú. Matka poprela, že by mala ďalší príjem, pričom prevádzka jej matky je z pandemických dôvodov uzavretá. Matka sa nestotožnila ani s tvrdením otca o tom, že je ochotný podieľať sa na výžive maloletej aj iným spôsobom okrem určeného výživného, keď za obdobie, odkedy odišiel zo spoločnej domácnosti, maloletú nevidel, nezaujíma sa o ňu a žiadnym iným spôsobom ako výživným na jej výživu neprispel. Vo vzťahu k tvrdeniu otca o dôvodoch jeho odchodu zo spoločnej domácnosti predložila súdu SMS komunikáciu, z ktorej malo byť zrejmé, že otca po odchode prosila, aby sa k nej a maloletej vrátil. Za nepravdivé považovala matka aj iné tvrdenia otca produkované v podanom odvolaní, napr. čas jeho odchodu pracovať do zahraničia, domnelé vyhrážanie zo strany matky a podobne. Matka prezentovala vedomosť, že otec predal osobný automobil a má v pláne kúpiť nový, ktorý by si pri zlej finančnej situácii nedovolil kúpiť. Otcom deklarované splátky rodičom vo výške 400,- eur mesačne považovala matka za fiktívne, keďže počas ich spoločného spolužitia neplatil svojim rodičom nič.

17. Otec v rámci reakcie na vyjadrenie matky uviedol, že súd prvej inštalácie pochybil, keď v konaní vedenom pod spis. zn. 14P/25/2020 rozsudkom vyhláseným v rovnaký deň ako v tomto konaní vedenom pod spis. zn. 14P/26/2020 rozhodol o vyživovacej povinnosti k maloletej duplicitne, pričom obe konania mal spojiť. Nad rámec uvedeného zotrval na odvolacom návrhu, napadnutý rozsudok navrhol zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštalácie sa podľa názoru otca riadnym spôsobom nevysporiadal s príjmami matky. Matka predáva nové oblečenie cez internet, čím si privyrába nad rámec deklarovaných príjmov, a zároveň pomáha svojej matke s rôznymi podnikateľskými aktivitami. Otec ďalej uviedol, že vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu nemal pravidelný príjem (napr. v období od 09.12.2020 do 28.01.2021 príjem nemal).

18. Matka v odvolacej duplike uviedla, že nesúhlasí so spojením vecí tak, ako to uviedol otec v odvolacej replike. Konanie vedené pod spis. zn. 14P/26/2020 bolo vedené na čas do rozvodu manželstva a aj výživné bolo určované na tento čas. Ako prílohu podanej dupliky matka predložila súdu fotodokumentáciu komunikácie, z ktorej malo vyplývať, že otec maloletej svoj majetok prepísal na svojho otca s úmyslom znížiť svoj majetok. Otec nevidel maloletú od novembra 2020, neprejavuje o ňu záujem. K otcom uvádzanému predaju oblečenia matka uviedla, že predávala na internete svoje staré oblečenie, ktoré nenesie, nejedná sa o predaj oblečenia z podnikateľskej činnosti jej matky. Otec v rámci svojich podaní nepreukázal ani svoje tvrdenia týkajúce sa podieľaní sa matky aj na iných podnikateľských aktivitách svojej matky. Podľa jej názoru si otec umelo zvyšuje svoje náklady na život, čo považuje v súvislosti s vedeným konaním za účelové.

19. Otec v ďalšom podaní zo dňa 04.11.2021 poprel tvrdenia matky o účelovom zbavovaní sa majetku. Za nepravdivé považoval aj tvrdenia matky o absencii záujmu o maloletú - keď sa matky spýta, čo maloletá potrebuje nad rámec uhrádzaného výživného, toto matka ignoruje. Súdu dal do pozornosti aj nehodu, v súvislosti s ktorou je od 20.08.2011 v ústavnej liečbe a je už 3 mesiace práceneschopný, na základe čoho žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštalácie v časti týkajúcej sa výživného určeného na tvorbu úspor maloletej a túto časť výživného nepriznal.

20. Ďalšie podania v rámci odvolacieho konania odvolaciemu súdu predložené neboli.

21. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací [§ 34 CSP zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 CMP], po zistení, že odvolanie otca proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo do jeho výrokov III. až V. bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a 2 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa ust. § 65 v spojení s ust. § 23 ods. 2, § 93 a § 111 CMP, s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP), a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vo výroku II., III., V. a VI. ako vecne správne potvrdil a vo výroku IV. podľa ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia odvolacieho súdu. Napokon rozsudok súdu prvej inštancie ostal vo výroku I.

(§ 65 CMP a contrario v spojení s ust. § 93 CMP nedotknutý.

22. Primárne odvolací súd považuje za potrebné vysporiadať sa s námietkou otca, že konanie v súdnej veci malo byť spojené s konaním vedeným súdom prvej inštancie pod spis. zn. 14P/26/2020 v zmysle ust. § 166 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

23. Konanie vedené na súde prvej inštancie pod spis. zn. 14P/26/2020 a na odvolacom súde pod spis. zn. 6CoP/10/2021, na ktoré v rámci odvolacieho konania otec poukazoval a o ktorom má odvolací súd vedomosť zo svojej činnosti (v tejto veci je odvolacie konanie vedené pod spis. zn. 6CoP/10/2021 a vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie tomu istému odvolaciemu senátu, ako v súdnej veci), bolo konaním, ktoré začalo v zmysle ust. § 23 ods. 1 CMP podaním návrhu matky na začatie konania na súde prvej inštancie dňa 03.04.2020. Týmto návrhom sa matka domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by súd prvej inštancie upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej C., konkrétne, aby maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá by maloletú zastupovala a spravovala jej majetok a súčasne, ktorým by s účinnosťou od podania návrhu, t. j. odo dňa 03.04.2020 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 250,- eur mesačne. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 14P/26/2020-94 zo dňa 28.09.2020 zveril maloletú C. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok (výrok I.). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 240,- eur mesačne s účinnosťou od 03.04.2020 a sumou 300,00 eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2020, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletej (výrok II.). Otcovi zároveň uložil povinnosť uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 03.04.2020 do 30.09.2020 na maloletú v sume 924,- eur, a to prvú splátku v sume 450,- eur splatnú do 30.10.2020 a druhú splátku v sume 474,- eur splatnú do 15.12.2020 (výrok III.). O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok IV.). V tomto prípade tak išlo o konanie v zmysle ust. § 36 ods. 1 a § 65 ods. 1 ZoR, ktoré môže byť začaté aj bez návrhu

(z pohľadu CMP podľa § 23 ods. 2 v spojení s § 111 a nasl.).

24. Čo sa týka druhého konania na súde prvej inštancie, t. j. v súdnej veci (vedeného pod spis. zn. 14P/25/2020, na odvolacom súde vedené pod spis. zn. 6CoP/11/2021), toto sa začalo na základe návrhu matky na začatie konania, doručeného súdu prvej inštancie dňa 27.03.2020

(§ 23 ods. 1 CMP). Matka sa týmto návrhom domáhala proti otcovi rozhodnutia, ktorým by súd prvej inštancie rozviedol jej manželstvo s otcom uzavreté dňa XX.XX.XXXX v S. I., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu S. I. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým č. X. Súčasne sa návrhom matka domáhala úpravy pomerov manželov k maloletej C. na čas po rozvode, a to tak, že túto navrhla zveriť do svojej osobnej starostlivosti, pričom by ju zároveň zastupovala a spravovala jej majetok, súčasne navrhla, aby bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej vo výške 250,- eur mesačne a napokon navrhla aj konkrétnu úpravu styku. O tomto návrhu rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom.

25. Vo všeobecnosti k vyššie uvedenej námietke otca odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že s konaním o rozvod manželstva, ktoré možno začať iba na návrh (§ 23 ods. 2 v spojení s § 93 CMP), je zo zákona spojené konanie o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode (§ 100 CMP). Súd príslušný vo veci rozvodu manželstva nemá príslušnosť rozhodovať o akejkoľvek úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na dobu pred rozvodom manželstva. Ak je teda potrebné upraviť pomery maloletých detí pre dobu pred rozvodom manželstva rodičov, musí sa tak stať v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré vedie súd na to príslušný podľa ust. § 112 a nasl. CMP. Často sa môže stať, že súd príslušný na konanie o rozvod manželstva (92 CMP) nie je ani miestne príslušným súdom vo veciach starostlivosti o maloleté deti rozvádžajúcich sa manželov.

26. Procesný inštitút spojenia vecí nie je v CMP explicitne upravený, a teda sa podľa ust. § 2 ods. 1 CMP použije ust. § 166 CSP. V zmysle tohto ustanovenia môže súd spojiť na spoločné konanie také

konania, ktoré sa pred ním začali ako pred súdom miestne a vecne príslušným a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov, pričom to musí byť v záujme hospodárnosti konania. Otázkou naplnenia podmienok spojenia konaní je príslušný riešiť sudca, u ktorého začalo konanie skôr, pričom proti uzneseniu o spojení konania nie je odvolanie prípustné (§ 365 ods. 2 v spojení s § 357 CSP). Ak by aj príslušný sudca túto otázku posúdil nesprávne, nezakladá to samo o sebe odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

27. Procesné zásady určujú, že pre rozhodovanie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP). Súd teda nemôže prihliadať na skutočnosti, ktoré možno očakávať alebo ktoré nastanú po vyhlásení rozhodnutia. Zákonným pravidlom pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu je, že ide o úpravu na nasledujúce obdobie avšak za skutkových podmienok, ktoré sa v čase rozhodovania nedali predvídať. Vychádza sa z teoretického predpokladu, že sa podstatne nezmenia. V dôsledku rôznych okolností sa však reálne podmienky postupom času spravidla odlišujú od skutkových podmienok, z ktorých rozhodnutie súdu vychádzalo. Preto nie je žiaduca nezmeniteľnosť súdneho rozhodnutia vychádzajúceho z už neexistujúcich predpokladov. Vzhľadom na takúto konštrukciu procesný predpis - ust. § 121 CMP - ustanovuje osobitný mechanizmus nápravy (ktorý nemožno využiť pri iných právoplatných rozhodnutiach) pre prípady, keď sa skutkový stav odchyľil od podmienok daných pri rozhodnutí, ako výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Vyššie zmienené rozsudky sú prípadmi *clausula rebus sic stantibus* (výhrada, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd rozhodoval) a prostredníctvom tejto úpravy sa umožňuje prelomenie prekážky *res iudicata* na základe preukázanej zmeny pomerov odôvodnenej už uvedenými skutočnosťami. Zmenu pomerov možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu.

28. Rozhodnutím súdu v konaní o rozvod manželstva sa, ako už bolo spomenuté, upravujú pomery manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode. Z povahy veci tak vyplýva, že takéto rozhodnutie zároveň mení (nahradza) prípadnú skoršiu úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom v čase existencie tohto manželstva, ktorá tak svojimi účinkami siaha len do obdobia trvania manželstva.

29. V kontexte súdnej veci odvolací súd poukazuje na to, že v danom prípade súd prvej inštancie v konaní vedenom pod spis. zn. 14P/26/2020 konal o úprave rodičovských práv a povinností matky a otca (manželov) k maloletej C. a o výživnom na maloletú C. za obdobie trvania manželstva, a to pokiaľ ide o výživné od podania návrhu na začatie konania dňa 03.04.2020. V čase vyhlásenia rozsudku č. k. 14P/26/2020-94, t. j. dňa 28.09.2020 manželstvo rodičov maloletej C. trvalo, a to aj napriek tomu, že toho istého dňa, dokonca časovo skôr, súd prvej inštancie verejne vyhlásil napadnutý rozsudok, ktorým manželstvo rodičov maloletej C. rozviedol a zároveň rozhodol o úprave pomerov manželov k maloletej C. na čas po rozvode. Je totiž potrebné si uvedomiť, že k zrušeniu manželstva rozvodom (§ 22 a 23 ZoR) dochádza až právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva, ktorá spôsobuje právnu záväznosť tohto rozhodnutia pre strany / účastníkov konania (§ 226

a § 228 CSP). V nadväznosti na uvedené tak možno uzavrieť, že účinky napadnutého rozsudku (t. j. rozhodnutia vo veci starostlivosti súdu o maloletú C.) boli *ex lege* obmedzené z hľadiska ich trvania len do času nadobudnutia právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 14P/25/2020-145 zo dňa 28.09.2020 o rozvode manželstva rodičov maloletej C., t. j. v danom prípade do dňa 06.11.2020 (deň predchádzajúci dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov maloletej C., keďže dňom 07.11.2020 o 00:00 hod. už bolo manželstvo rodičov maloletej zrušené, a teda mala nadobudnúť účinnosť úprava „na čas po rozvode manželstva“). Súd prvej inštancie v čase vyhlásenia rozsudku č. k. 14P/26/2020-94 nemal a ani nemohol mať vedomosť, kedy (a či vôbec) rozsudok o rozvode manželstva rodičov maloletej C. nadobudne právoplatnosť, a teda či účinky napadnutého rozhodnutia budú obmedzené týmto časovým okamihom (napr. pred uplynutím odvolacej lehoty mohla matka zobrať návrh na rozvod manželstva späť a za súhlasu otca mohol odvolací súd v zmysle ust. § 370 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP rozhodnúť o pripustení späťvzatia návrhu, zrušení rozsudku o rozvode manželstva a zastavení konania). Z tohto dôvodu tak ani nemal súd prvej inštancie možnosť prípadne vyjadriť vo výroku rozsudku č. k. 14P/26/2020-94, že ním určená vyživovacia povinnosť (a vôbec úprava rodičovských práv a povinností k maloletej C.) bude mať účinky len do právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva rodičov maloletej. Neuvedenie času zániku účinkov rozsudku č. k. 14P/26/2020-94 v jeho výroku však nič nemení na už uvedenom, že právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva rodičov maloletej C. došlo k obmedzeniu obdobia účinkov rozsudku č. k. 14P/26/2020-94 (t. j. pokiaľ ide o výživné na obdobie od 03.04.2020 do 06.11.2020).

30. Zohľadniac už uvedené tak odvolací súd posúdil námietku otca o tom, že malo dôjsť k spojeniu konaní vedených na súde prvej inštancie pod spis. zn. 14P/25/2020 a spis. zn. 14P/26/2020 a námietku otca o duplicitite jemu uloženej vyživovacej povinnosti k maloletej C., ako zjavne neopodstatnenú. Odvolací súd nespojil tieto konania na spoločné konanie ani v rámci prebiehajúcich odvolacích konaní, keďže nedospel k záveru o splnení podmienok podľa ust. § 166 ods. 1 CSP.

31. Odvolací súd potom rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a VI. v zmysle ust. § 65 v spojení s ust. § 23 ods. 2 a § 111 a nasl. CMP ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP potvrdil. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci v tejto jej časti, pre rozhodnutie o návrhu matky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je v tejto jeho časti vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov a súčasne z dôvodu toho, že otec voči rozsudku súdu prvej inštancie čo do jeho výrokov II. a VI. neformuloval žiadne odvolacie dôvody sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

32. Pokiaľ ide o preskúmanie rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch III. až V., odvolací súd poukazuje na to, že otec v podanom odvolaní namieta jednak nadhodnotenie sumy 266,- eur, ktorú súd prvej inštancie ustálil ako sumu potrebnú mesačne na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletej a tiež, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, ktoré nezodpovedajú určenému výživnému. Napokon otec v odvolacom konaní namieta, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí nezobral do úvahy možnosti a schopnosti matky podieľať sa na výžive maloletej.

33. V súvislosti s uvedenou odvolacou námietkou otca odvolací súd považuje za potrebné vo všeobecnosti uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 ZoR) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá ZoR). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumie sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolání (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 1Cz 27/1968 zo dňa 30.09.1968 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969). Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Rodič totiž nemusí mať žiadny preukázateľný príjem, disponuje však značnými majetkovými podstatami. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného rodiča, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné (inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov rodiča). Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných hnutel'ných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného rodiča, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnúť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligat'orným zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 ZoR). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy,

voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

34. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá ZoR). Toto pravidlo však nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmkoľvek výdavkami rodiča, čo je vyjadrené v druhej vete ust. § 62 ods. 5 veta druhá ZoR, v zmysle ktorého pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa. Preto napr. výdavky rodiča spojené so zabezpečením primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru) nie sú výdavkami, ktoré by nebolo potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča. Všeobecne teda platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

35. Na strane druhej rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 ZoR), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá ZoR). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať tiež aj tvorbu úspor. (§ 63 ods. 3 ZoR). Toto poňatie odôvodnených potrieb je v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov, v intenciách tejto zásady sú odôvodnené potreby dieťaťa (a tiež rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu) mimo iné aj odrazom rôznej životnej úrovne rodičov, danej spravidla spoločenskou dôležitosťou ich práce. Je určite spravodlivé, ak - vzhľadom k tomuto poňatiu odôvodnených potrieb rozhodnutie súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu vyjadří zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 5Cz 112/1965 zo dňa 03.12.1965 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966).

36. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie sa veľmi podrobne a precízne zaoberal zisťovaním výdavkov, ktoré je potrebné vynaložiť na zabezpečenie bežných odôvodnených potrieb maloletej C. (odseky č. 23 až č. 29 napadnutého rozsudku), pričom tento jeho postup zodpovedá vnútornej logike, vychádza z vykonaných dôkazov, ako aj skutočností všeobecne známych (186 ods. 1 CSP) a tých skutkových tvrdení účastníkov, ktoré boli medzi nimi zhodné, resp. nesporné (§ 37 CMP). Na toto posúdenie odvolací súd, stotožňujúc sa s ním, v plnom rozsahu odkazuje. Napokon otec svoje odvolacie námietky ohľadom nadhodnotenia výšky výdavkov potrebných pre zabezpečenie bežných odôvodnených potrieb maloletej nijako nekonkretizoval. Pokiaľ otec namietal, že súd prvej inštancie so započítaním časti výživného určeného na tvorbu úspor určil vyššie výživné, ako požadovala matka, odvolací súd poukazuje jednak na to, že v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých nie je procesný súd pri svojom rozhodnutí viazaný návrhom na začatie konania (§ 40 CMP), keďže toto konanie môže začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 v spojení s § 111 a nasl. CMP). Súčasne odvolací súd poukazuje na to, že matka v návrhu na začatie konania požadovala určiť vyživovaciu povinnosť otca vo výške 250,- eur mesačne, čo malo zodpovedať bežnému výživnému. Matka v návrhu na začatie konania nežiadala priznať výživné určené na tvorbu úspor. K námietke, že súd prvej inštancie do sumy 266,- eur započítal aj výdavky matky spojené s prenájmom bytu, hoci ich na druhej strane považoval za neprimerané sociálnej situácii matky, odvolací súd poukazuje na to, že táto námietka nezodpovedá odôvodneniu napadnutého rozhodnutia, keďže súd prvej inštancie výdavok matky v podobe nájomného v sume 150,- eur mesačne do sumy 266,- eur akokoľvek nezapočítal (viď súčet primeraných výdavkov uvedených v odsekoch č. 23 až č. 27 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

37. Otec ďalej namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho zárobkové možnosti a schopnosti, ak vychádzal z toho, že jeho čistý mesačný príjem sa pohyboval v čase práce na Slovensku do júna 2020 v sume 1.200,- eur a v čase práce v Nemeckej spolkovej republike od júla 2020 v sume 1.350,-

eur až 2.000,- eur. Odvolací súd poukazuje na to, že otec na pojednávaní dňa 09.09.2020 sám uviedol, že pokiaľ pracoval na Slovensku, mesačne fakturoval svojim zmluvným partnerom 1.500,-, 1.600,- aj 2.000,- eur. Ak teda súd prvej inštancie vychádzal z toho, že pokiaľ otec pracoval na Slovensku (do júna 2020), bol jeho čistý mesačný príjem v sume 1.200,- eur, potom tento záver jednak zodpovedá výpovedi otca a súčasne vychádza aj z daňového priznania otca za rok 2019, z ktorého súd prvej inštancie správne vyvodil skutkový záver o jeho hrubom príjme za rok 2019 v sume 17.055,76 eur, teda mesačne v sume 1.421,- eur. Otec zásadne ani, pokiaľ ide o obdobie práce na Slovensku, závery súdu prvej inštancie výslovne nenamietal. Ak ide o obdobie práce otca v Nemeckej spolkovej republike, súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí vychádzal z potenciálneho príjmu otca v rozmedzí od 1.350,- eur do 2.000,- eur. Túto svoju úvahu založil na tom, že otec uviedol, že v Nemeckej spolkovej republike zarobí 1.600,- eur mesačne brutto, pričom pri odrátení zdravotných odvodov (77,- eur) a sociálnych odvodov (166,- eur) by jeho čistý mesačný príjem bol vo výške 1.357,- eur. Potiaľto možno zistenia a úvahy súdu prvej inštancie považovať za správne. Odvolací súd sa však už nemohol stotožniť s úvahou súdu prvej inštancie, ktorá vychádzala z toho, že súd prvej inštancie mal z webového portálu www.profesia.sk zistiť, že pri pracovnej ponuke na pozíciu zvérač v Berlíne je ponúkaný plat v sume 18,59 eur / hod. brutto, čo mesačne pri 160-hodinovom pracovnom čase predstavuje mesačne plat v sume 2.974,- eur brutto, a teda v sume cca 2.000,- eur netto. Tieto úvahy súdu prvej inštancie totiž vôbec nezohľadňujú spôsob vykonávania práce, miesto jej výkonu, ako aj výšku odvodových a daňových povinností zamestnanca v Nemeckej spolkovej republike. Odvolací súd tak vyšiel z toho, že otec v Nemeckej spolkovej republike dosahuje zásadne rovnaký čistý príjem ako tomu bolo v čase, keď pracoval na Slovensku, pričom ak má s dosahovaním tohto príjmu a s pobytom v Nemeckej spolkovej republike vyššie výdavky, ako tomu bolo v čase jeho práce na Slovensku, tieto „nadvýdavky“ nie je možné brať do úvahy, keďže sa otec prechodom na prácu v Nemeckej spolkovej republike vzdal výhodnejšieho zárobku v pomere k výdavkom potrebným na jeho dosiahnutie a výdavkom potrebným na krytie jeho odôvodnených potrieb, ktoré sú pri pobyte v Nemeckej spolkovej republike nepochybne vyššie. Napokon otec prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne na pojednávaní v deň vyhlásenia napadnutého rozsudku deklaroval, že je ochotný prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne, z toho v sume 20,- eur na tvorbu úspor.

38. Ak otec v priebehu odvolacieho konania (podanie zo dňa 04.11.2021) udával, že v jeho pomeroch nastala zmena z dôvodu pandémie, ako aj jeho nehody, v dôsledku ktorej je od 20.08.2021 v ústavnej liečbe a je práceneschopný, odvolací súd mal za to, že pri stanovovaní výživného nemožno prihliadať na dočasné skutkové okolnosti (dočasnú práceneschopnosť povinného rodiča), keďže nejde o také skutočnosti, ktoré by bolo možné považovať za zmenu pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 ZoR, ktorá, ako už bolo spomenuté, musí byť podstatná. Za podstatnú zmenu by bolo možné považovať práceneschopnosť povinného rodiča, v dôsledku ktorej by bol rodič dlhodobo vylúčený z možnosti získavať peňažný príjem prácou. Pokiaľ ide o tvrdenia otca o tom, že v dôsledku pandémie nemohol pracovať niekoľko mesiacov, tieto otec nepodložil žiadnymi dôkazmi. Otec ani nekonkretizoval, v období ktorých mesiacov nemohol pracovať, resp. ako sa jeho príjem mal znížiť. Preto tieto tvrdenia otca odvolací súd nechal pri svojom rozhodovaní do úvahy.

39. Napokon ak otec v podanom odvolaní v podstate namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil možnosti a schopnosti matky podieľať sa na výžive maloletej, odvolací súd poukazuje na to, že maloletá C. bola v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veku cca 13 a pol mesiaca, ktorý si zjavne vyžaduje celodennú osobnú starostlivosť matky. Ani vek maloletej v čase rozhodovania o odvolaní otca (cca o rok viac) nie je dôvodom, aby odvolací súd dospel k záveru o potencialite príjmov matky či už závislou prácou, alebo podnikaním. Ak otec v odvolacom konaní namietal, že matka si evidentne privyrába predajom oblečenia cez internet (z butiky jej matky), resp. poukazyval na to, že stará matka maloletej má viaceré podnikateľské prevádzky, odvolací súd mal za to, že v tomto čase matka svoju vyživovaciu povinnosť kompenzuje vo výraznej miere svojou osobnou starostlivosťou (§ 62 ods. 4 veta prvá ZoR). Rovnako odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ súd prvej inštancie považoval za primerané, aby si otec plnil svoju vyživovaciu povinnosť v podobe bežného výživného v sume 200,- eur mesačne, táto suma nepokrýva v plnom rozsahu odôvodnené výdavky maloletej (v sume 266,- eur mesačne), a teda vo zvyšku musí tieto saturať matka. Tento záver našiel svoje vyjadrenie aj v úvahe súdu prvej inštancie, v zmysle ktorej súd prvej inštancie vychádzal z toho, že za daných okolností je primerané, aby otec pokrýval výdavky spojené so zabezpečovaním odôvodnených potrieb maloletej v rozsahu 3/4-tín.

40. Odvolací súd v ďalšom, pokiaľ ide o odôvodnené potreby oboch rodičov, považoval za správne závery súdu prvej inštancie (viď odseky č. 30 až č. 40 odôvodnenia napadnutého rozsudku) a z týchto vychádzal aj pri svojom rozhodovaní.

41. Vychádzajúc tak zo spomenutých všeobecných princípov určovania vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, ako aj z vyššie spomenutých skutkových záverov, bol odvolací súd toho názoru, že vyživovaciu povinnosť otca k maloletej C. bolo potrebné určiť v rozsahu sumy 220,- eur mesačne, z ktorej suma 20,- eur by mala byť určená na tvorbu úspor. Teda odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom bežného výživného za vecne správne, nestotožnil sa však s rozsahom časti výživného určeného na tvorbu úspor, ako ju stanovil súd prvej inštancie. Vychádzajúc z majetkových pomerov otca považoval odvolací súd toho času na tvorbu úspor maloletej za primeranú jej odôvodneným potrebám sumu 20,- eur mesačne, ktorá bez pochybností zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca, ak odvolací súd vezme do úvahy, že tento platí mesačné poistné na životné poistenie maloletej v sume 21,76 eur (ako konštatoval súd prvej inštancie v odseku č. 37 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

42. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd, konštatujúc čiastočnú dôvodnosť odvolania otca, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. podľa ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na čas po rozvode manželstva prispievať na výživu maloletej aj vo forme tvorby úspor sumou 20,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to na osobitný účet maloletej C., zriadený na tento účel matkou.

43. Vzhľadom na to, že došlo rozhodnutím odvolacieho súdu tak k čiastočnému potvrdeniu, ako aj k čiastočnej zmene napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (NAPOKON V Časti o rozvod manželstva ostal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý rozhodnutím odvolacieho súdu), odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP rozhodol tak o náhrade trov konania na súde prvej inštancie a podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP aj o náhrade trov odvolacieho konania. V danom prípade rozhodol teda tak, že v zmysle ust. § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania, keďže v danom prípade nezistil žiadne okolnosti, na základe ktorých by bolo spravodlivé náhradu trov konania niektorému z účastníkov priznať.

44. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.